

Questions
100 MCQs

Marks
100 (1 each)

Time
90 minutes

Negative marking
1/4 mark per wrong
answer

Part	Section	Questions	Q. No.
Part A	Law / ਕਾਨੂੰਨ / ਕਾਨੂੰਨ	40	1 to 40
Part B	General Knowledge and Current Affairs / ਸਾਮਾਨ्य ਜ਼ਾਨ ਔਰ ਸਮਸਾਮਧਿਕੀ / ਆਮ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ	40	41 to 80
Part C	Reasoning / ਤਰਕ / ਤਰਕ	10	81 to 90
Part D	English	10	91 to 100

Instructions

- There are 100 multiple-choice questions: Law (Q1-40), General Knowledge and Current Affairs (Q41-80), Reasoning (Q81-90) and English (Q91-100). Each has four options; choose the one correct answer.
- Each correct answer gets 1 mark and 1/4 mark (25%) is deducted for each wrong answer. An unattempted question gets no mark, so do not guess blindly.
- Time allowed is 90 minutes. In the actual test, answers are marked on an OMR sheet with a black ball or gel pen, and calculators are not allowed.
- As in the official paper, Law, General Knowledge and Reasoning are also given in Hindi and Punjabi. The English portion is in English only. In case of doubt, the English version prevails.
- Admission merit is 50% Class 12 marks and 50% entrance test marks. The answer key and solutions are at the end; check them only after you finish.

ਨਿਰ್ದੇਸ਼ / ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 100 ਬਹੁਵਿਕਲਪੀਯ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ: ਕਾਨੂੰਨ (1-40), ਸਾਮਾਨ्य ਜ਼ਾਨ ਔਰ ਸਮਸਾਮਧਿਕੀ (41-80), ਤਰਕ (81-90) ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (91-100)। ਪ੍ਰਤੀਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ।
- ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਹੀ ਉੱਤਰ 'ਤੇ 1 ਅੰਕ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਉੱਤਰ 'ਤੇ 1/4 ਅੰਕ ਕਟਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਮਝ 90 ਮਿੰਟ ਹੈ।
- ਵਾਸਤਵਿਕ ਪਰੀਖਾ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ OMR ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੈਨ ਜਾਂ ਜੈਲ ਪੈਨ ਨਾਲ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਗ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਮਾਨਯ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਤਰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 100 ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ: ਕਾਨੂੰਨ (1-40), ਆਮ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ (41-80), ਤਰਕ (81-90) ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (91-100)। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ।
- ਹਰ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਈ 1 ਅੰਕ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਉੱਤਰ ਲਈ 1/4 ਅੰਕ (25%) ਕਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦਿਓ। ਸਮਾਂ 90 ਮਿੰਟ ਹੈ।
- ਅਸਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ OMR ਸ਼ੀਟ ਉੱਤੇ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਜਾਂ ਜੈਲ ਪੈਨ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਗ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਮਾਨਯ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਤਰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਦਾਖਲਾ ਮੈਰਿਟ ਬਾਰੂਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ 50% ਅੰਕਾਂ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ 50% ਅੰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉੱਤਰ-ਕੁੰਜੀ ਅਤੇ ਹੱਲ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਪੇਪਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

This is an AglaSem practice paper written on the official PU-B.A./B.Com. LL.B. (Hons.) 5-year Entrance Test pattern (2026 prospectus: 100 MCQs, 90 minutes, 1/4 negative marking; Law 40, GK and Current Affairs 40, Reasoning 10, English 10). It is not an official Panjab University paper, and its questions are not taken from any PU paper. Current affairs are kept to stable facts; read the news of the year before the test as well.

1. The words 'Socialist' and 'Secular' were added to the Preamble of the Constitution of India by the:

भारतीय संविधान की उद्देशिका में 'समाजवादी' और 'पंथनिरपेक्ष' शब्द किसके द्वारा जोड़े गए?

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ 'ਸਮਾਜਵਾਦੀ' ਅਤੇ 'ਪਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਰਾਹੀਂ ਜੋੜੇ ਗਏ?

(A) 24th Amendment, 1971
24ਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, 1971 / 24ਵੀਂ ਸੋਧ, 1971

(B) 42nd Amendment, 1976
42ਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, 1976 / 42ਵੀਂ ਸੋਧ, 1976

(C) 52nd Amendment, 1985
52ਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, 1985 / 52ਵੀਂ ਸੋਧ, 1985

(D) 44th Amendment, 1978
44ਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, 1978 / 44ਵੀਂ ਸੋਧ, 1978
2. Which Article of the Constitution guarantees 'equality before the law' and 'equal protection of the laws'?

ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾ ਕੌਨ-ਸਾ ਅਨੁਚੇਦ 'ਵਿਧਿ ਦੇ ਸਮਕਸ਼ ਸਮਤਾ' ਅਤੇ 'ਵਿਧਿਯੋਂ ਕਾ ਸਮਾਨ ਸੰਰਕਸ਼ਣ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ?

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਅਨੁਚੇਦ 'ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਗੇ ਬਰਾਬਰੀ' ਅਤੇ 'ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ' ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?

(A) Article 16 ਅਨੁਚੇਦ 16 / ਅਨੁਚੇਦ 16	(B) Article 19 ਅਨੁਚੇਦ 19 / ਅਨੁਚੇਦ 19
(C) Article 14 ਅਨੁਚੇਦ 14 / ਅਨੁਚੇਦ 14	(D) Article 15 ਅਨੁਚੇਦ 15 / ਅਨੁਚੇਦ 15
3. The Right to Property was removed from the list of Fundamental Rights by the:

ਸੰਪਤਿ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਕਿਸਕੇ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ?

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਰਾਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ?

(A) 25th Amendment, 1971
25ਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, 1971 / 25ਵੀਂ ਸੋਧ, 1971

(B) 61st Amendment, 1989
61ਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, 1989 / 61ਵੀਂ ਸੋਧ, 1989

(C) 44th Amendment, 1978
44ਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, 1978 / 44ਵੀਂ ਸੋਧ, 1978

(D) 42nd Amendment, 1976
42ਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, 1976 / 42ਵੀਂ ਸੋਧ, 1976
4. The writ that commands a public authority to perform a public duty it has failed to perform is:

ਵਹ ਰਿਟ ਜੋ ਕਿਸੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕੋ ਵਹ ਲੋਕ ਕਰਤਵ੍ਯ ਕਰਨੇ ਕਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਤੀ ਹੈ ਜਿਸੇ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਵਹ ਵਿਫਲ ਰਹਾ ਹੈ:

ਉਹ ਰਿਟ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ:

(A) Quo warranto
ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਤ੍ਯਾ (ਕੁਓ ਵਾਰੰਟੋ) / ਕੁਓ ਵਾਰੰਟੋ (ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਤ੍ਯਾ)

(B) Prohibition
ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ (ਪ੍ਰੋਹਿਬਿਸ਼ਨ) / ਪ੍ਰੋਹਿਬਿਸ਼ਨ (ਮਨਾਹੀ)

(C) Certiorari
ਉਲੇਖਣ (ਸਰ੍ਹਿਯੋਰਾਰੀ) / ਸਰ੍ਹਿਯੋਰਾਰੀ (ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਣ)

(D) Mandamus
ਪਰਮਾਦੇਸ਼ (ਮੈਂਡਮਸ) / ਮੈਂਡਮਸ (ਪਰਮਾਦੇਸ਼)

5. Which writ is issued by a higher court to a lower court or tribunal to stop it from going beyond its jurisdiction in a pending case?
 किसी लंबित मामले में निचले न्यायालय या अधिकरण को उसके अधिकार-क्षेत्र से बाहर जाने से रोकने के लिए उच्चतर न्यायालय कौन-सी रिट जारी करता है?
 किसे विचार-अपील (pending) मामले ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਚੇਰੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਹੜੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ?
- (A) Mandamus
 परमादेश (मैंडमस) / मैंडमस (परमादेश)
- (B) Habeas corpus
 बंदी प्रत्यक्षीकरण / हेबीअस कारपस (बंदी ਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਨ)
- (C) Quo warranto
 अधिकार-पृच्छा (क्यों वारंटो) / ਕੁਓ ਵਾਰੰਟੋ (ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਿੱਛਾ)
- (D) Prohibition
 प्रतिषेध (प्रोहिबिशन) / ਪ੍ਰੋਹਿਬਿਸ਼ਨ (ਮਨਾਹੀ)
6. In Shayara Bano v. Union of India (2017), the Supreme Court held that:
 शायरा बानो बनाम भारत संघ (2017) में सर्वोच्च न्यायालय ने कहा कि:
 ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2017) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:
- (A) polygamy is a fundamental right
 बहुविवाह एक मौलिक अधिकार है / ਬਹੁ-ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
- (B) a Muslim woman cannot claim maintenance
 मुस्लिम महिला भरण-पोषण का दावा नहीं कर सकती / ਮੁਸਲਿਮ ਔਰਤ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ
- (C) instant triple talaq is unconstitutional
 तत्काल तीन तलाक असंवैधानिक है / ਤੁਰੰਤ ਤਿੰਨ ਤਲਾਕ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ
- (D) the Shariat Act, 1937 is entirely void
 शरीयत अधिनियम, 1937 पूरी तरह शून्य है / ਸ਼ਰੀਅਤ ਐਕਟ, 1937 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਮੂਲ ਹੈ
7. The Supreme Court laid down guidelines against sexual harassment of women at the workplace in:
 सर्वोच्च न्यायालय ने कार्यस्थल पर महिलाओं के यौन उत्पीड़न के विरुद्ध दिशानिर्देश किस मामले में दिए?
 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ?
- (A) Vishaka v. State of Rajasthan
 विशाखा बनाम राजस्थान राज्य / ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ
- (B) Golak Nath v. State of Punjab
 गोलकनाथ बनाम पंजाब राज्य / ਗੋਲਕਨਾਥ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ
- (C) Indra Sawhney v. Union of India
 इंदरा साहनी बनाम भारत संघ / ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
- (D) Mohd. Ahmed Khan v. Shah Bano Begum
 मो. अहमद खान बनाम शाह बानो बेगम / ਮੁ. ਅਹਿਮਦ ਖ਼ਾਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਹ ਬਾਨੋ ਬੇਗਮ
8. Indra Sawhney v. Union of India (1992), also called the Mandal case, is best known for:
 इंदरा साहनी बनाम भारत संघ (1992), जिसे मंडल मामला भी कहते हैं, मुख्य रूप से किसके लिए जाना जाता है?
 ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1992), ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਡਲ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- (A) setting up the National Green Tribunal
 राष्ट्रीय हरित अधिकरण की स्थापना / ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ
- (B) recognising the right to privacy
 निजता के अधिकार को मान्यता देना / ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ
- (C) upholding OBC reservation with a 50% limit
 50% सीमा के साथ ओबीसी आरक्षण को वैध ठहराना / 50% ਹੱਦ ਨਾਲ ਓਬੀਸੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ
- (D) abolishing the death penalty in India
 भारत में मृत्युदंड समाप्त करना / ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ

9. In Justice K.S. Puttaswamy v. Union of India (2017), a nine-judge bench of the Supreme Court held that: न्यायमूर्ति के.एस. पुट्टस्वामी बनाम भारत संघ (2017) में सर्वोच्च न्यायालय की नौ न्यायाधीशों की पीठ ने कहा कि: ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਐਸ. ਪੁਟਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2017) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੌਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:
- (A) Parliament cannot amend any Fundamental Right
ਸੰਸਦ किसी भी मौलिक अधिकार का संशोधन नहीं कर सकती / संसद किसी भी मौलिक अधिकार ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ
- (B) the right to privacy is a fundamental right
निजता का अधिकार एक मौलिक अधिकार है / निजता ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
- (C) Article 21 does not protect non-citizens
अनुच्छेद 21 गैर-नागरिकों की रक्षा नहीं करता / ਅਨੁਛੇਦ 21 ਗ਼ੈਰ-ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
- (D) the Preamble is not a part of the Constitution
उद्देशिका संविधान का भाग नहीं है / ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
10. A dispute between the Government of India and one or more States falls under the Supreme Court's: भारत सरकार और एक या अधिक राज्यों के बीच विवाद सर्वोच्च न्यायालय के किस क्षेत्राधिकार में आता है? ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?
- (A) original jurisdiction (Article 131)
मूल क्षेत्राधिकार (अनुच्छेद 131) / ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ (ਅਨੁਛੇਦ 131)
- (B) advisory jurisdiction (Article 143)
सलाहकारी क्षेत्राधिकार (अनुच्छेद 143) / ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ (ਅਨੁਛੇਦ 143)
- (C) appellate jurisdiction (Article 132)
अपीलीय क्षेत्राधिकार (अनुच्छेद 132) / ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ (ਅਨੁਛੇਦ 132)
- (D) writ jurisdiction (Article 226)
रिट क्षेत्राधिकार (अनुच्छेद 226) / ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ (ਅਨੁਛੇਦ 226)
11. A proclamation of President's Rule in a State, on the failure of the constitutional machinery there, is made under: किसी राज्य में संवैधानिक तंत्र के विफल होने पर राष्ट्रपति शासन की उद्घोषणा किस अनुच्छेद के अंतर्गत की जाती है? ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੰਤਰ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਿਸ ਅਨੁਛੇਦ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- (A) Article 352
अनुच्छेद 352 / ਅਨੁਛੇਦ 352
- (B) Article 356
अनुच्छेद 356 / ਅਨੁਛੇਦ 356
- (C) Article 368
अनुच्छेद 368 / ਅਨੁਛੇਦ 368
- (D) Article 360
अनुच्छेद 360 / ਅਨੁਛੇਦ 360
12. A joint sitting of both Houses of Parliament is presided over by the: संसद के दोनों सदनों की संयुक्त बैठक की अध्यक्षता कौन करता है? ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠਕ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- (A) Speaker of the Lok Sabha
लोकसभा अध्यक्ष / ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ
- (B) Vice-President of India
भारत के उपराष्ट्रपति / ਭਾਰਤ ਦਾ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
- (C) Prime Minister of India
भारत के प्रधानमंत्री / ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- (D) President of India
भारत के राष्ट्रपति / ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

- 13.** Under Article 75(3) of the Constitution, the Council of Ministers is collectively responsible to the:
 संविधान के अनुच्छेद 75(3) के अंतर्गत मंत्रिपरिषद् सामूहिक रूप से किसके प्रति उत्तरदायी है?
 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 75(3) ਅਧੀਨ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ?
- (A) Rajya Sabha
 राज्यसभा / राज सभा
- (B) Supreme Court
 सर्वोच्च न्यायालय / सुप्रीम कोर्ट
- (C) President
 राष्ट्रपति / राਸ਼ਟਰਪਤੀ
- (D) Lok Sabha
 लोकसभा / ਲੋਕ ਸਭਾ
- 14.** The provisions on disqualification of legislators on the ground of defection are contained in the:
 दल-बदल के आधार पर विधायकों की निरुहता से संबंधित उपबंध किसमें हैं?
 ਦਲ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਹਨ?
- (A) Tenth Schedule
 दसवीं अनुसूची / ਦਸਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
- (B) Eighth Schedule
 आठवीं अनुसूची / ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
- (C) Seventh Schedule
 सातवीं अनुसूची / ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
- (D) Ninth Schedule
 नौवीं अनुसूची / ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
- 15.** The Uniform Civil Code is mentioned in which Article of the Directive Principles of State Policy?
 राज्य के नीति निर्देशक तत्वों के किस अनुच्छेद में समान नागरिक संहिता का उल्लेख है?
 ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਕਿਸ ਅਨੁਛੇਦ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ?
- (A) Article 48
 अनुच्छेद 48 / ਅਨੁਛੇਦ 48
- (B) Article 51
 अनुच्छेद 51 / ਅਨੁਛੇਦ 51
- (C) Article 44
 अनुच्छेद 44 / ਅਨੁਛੇਦ 44
- (D) Article 40
 अनुच्छेद 40 / ਅਨੁਛੇਦ 40
- 16.** The Attorney General of India is appointed under:
 भारत के महाਨ्यायवादी (अटॉर्नी जनरल) की नियुक्ति किस अनुच्छेद के अंतर्गत होती है?
 ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਸ ਅਨੁਛੇਦ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (A) Article 148
 अनुच्छेद 148 / ਅਨੁਛੇਦ 148
- (B) Article 76
 अनुच्छेद 76 / ਅਨੁਛੇਦ 76
- (C) Article 124
 अनुच्छेद 124 / ਅਨੁਛੇਦ 124
- (D) Article 165
 अनुच्छेद 165 / ਅਨੁਛੇਦ 165
- 17.** Which of the following High Courts was set up in 1862 under the Indian High Courts Act, 1861?
 निम्नलिखित में से कौन-सा उच्च न्यायालय भारतीय उच्च न्यायालय अधिनियम, 1861 के अंतर्गत 1862 में स्थापित हुआ?
 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1861 ਅਧੀਨ 1862 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਈ?
- (A) Calcutta High Court
 कलकत्ता उच्च न्यायालय / ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
- (B) Allahabad High Court
 इलाहाबाद उच्च न्यायालय / ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
- (C) Delhi High Court
 दिल्ली उच्च न्यायालय / ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
- (D) Punjab and Haryana High Court
 पंजाब एवं हरियाणा उच्च न्यायालय / ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

18. The Supreme Court of India held its inaugural sitting on:

भारत के सर्वोच्च न्यायालय की उद्घाटन बैठक कब हुई?

भारत की सुप्रीम कोर्ट की उद्घाटनी बैठक कब हुई?

(A) 28 January 1950

28 जनवरी 1950 / 28 जनवरी 1950

(B) 15 August 1947

15 अगस्त 1947 / 15 अगस्त 1947

(C) 26 November 1949

26 नवंबर 1949 / 26 नवंबर 1949

(D) 26 January 1950

26 जनवरी 1950 / 26 जनवरी 1950

19. Under Section 2(h) of the Indian Contract Act, 1872, an agreement enforceable by law is a:

भारतीय संधिदा अधिनियम, 1872 की धारा 2(h) के अनुसार विधि द्वारा प्रवर्तनीय करार क्या है?

भारती इकरारनामा ऐक्ट, 1872 की धारा 2(h) अनुसार कानून द्वारा लागू होने योग्य समझौता क्या है?

(A) proposal

प्रस्ताव / प्रस्ताव

(B) promise

वचन / वाਅਦਾ

(C) consideration

प्रतिफल / पूँजीफल

(D) contract

संधिदा / इकरारनामा (कंट्रैक्ट)

20. Under the Indian Contract Act, 1872, an agreement made without consideration is, as a general rule:

भारतीय संधिदा अधिनियम, 1872 के अंतर्गत बिना प्रतिफल का करार सामान्य नियम के रूप में:

भारती इकरारनामा ऐक्ट, 1872 अर्थात् पूँजीफल से बिना कीता समझौता आम निष्पत्ति है:

(A) valid only if both parties are adults

तभी वैध है जब दोनों पक्ष वयस्क हों / तभी ही जायज़ है जो दोनों पक्षों के बीच होता है

(B) voidable at the option of the promisor

वचनदाता के विकल्प पर शून्यकरणीय है / वाਅਦा करने वाले की मरज़ी 'ਤੇ रद्द होने योग्य है

(C) void, except in the cases listed in Section 25

शून्य है, धारा 25 में दिए मामलों को छोड़कर / निरमूल (वायिड) है, धारा 25 में दिये गए मामलों को छोड़कर

(D) illegal and punishable as a crime

अवैध है और अपराध के रूप में दंडनीय है / ग़ैर-कानूनी है और जुर्माने से सजायोग्य है

21. Under Section 30 of the Indian Contract Act, 1872, an agreement by way of wager (a bet) is:

भारतीय संधिदा अधिनियम, 1872 की धारा 30 के अंतर्गत बाज़ी (शर्त) के रूप में किया गया करार:

भारती इकरारनामा ऐक्ट, 1872 की धारा 30 अर्थात् शर्त (बाज़ी) से कीता समझौता:

(A) enforceable by the winner only

केवल जीतने वाले द्वारा प्रवर्तनीय है / शिर्क जितने वाले के लिये लागू होने योग्य है

(B) voidable at the loser's option

हारने वाले के विकल्प पर शून्यकरणीय है / हारने वाले की मरज़ी 'ਤੇ रद्द होने योग्य है

(C) valid and fully enforceable

वैध और पूरी तरह प्रवर्तनीय है / जायज़ और पूरी तर्ह लागू होने योग्य है

(D) void, so no suit lies on it

शून्य है, इस पर कोई वाद नहीं चलता / निरमूल है, इस 'ਤੇ कोर्टी दाਅवा नहीं चलेगा

22. Principle: Silence does not by itself amount to acceptance of a proposal.

Facts: A writes to B, 'I offer to sell you my scooter for Rs 30,000. If I do not hear from you by Monday, I shall take it that you have accepted.' B does not reply.

Decide:

ਸਿਧਾਂਤ: ਕੇਵਲ ਸੀਨ ਰਹਿਣਾ ਅਪਣੇ ਆਪ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤਥ੍ਯ: A, B ਕੋ ਲਿਖਤਾ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਅਪਣਾ ਸਕੂਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ 30,000 ਰੁਪਏ ਮੇਂ ਬੇਚਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਤਾ ਹੂੰ। ਧਰਿ ਸੋਮਵਾਰ ਤਕ ਸੁਝੇ ਤੁਹਾਡਾ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਤੋ ਮੈਂ ਮਾਨ ਲੂੰਗਾ ਕਿ ਤੁਸਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।' B ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ।

ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਜ਼ਿਏ:

ਸਿਧਾਂਤ: ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤੱਥ: A, B ਨੂੰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਕੂਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ 30,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਸੋਮਵਾਰ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ।' B ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ:

(A) There is no contract, as B never accepted the offer

ਕੋਈ ਸੰਵਿਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ B ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ / ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ B ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

(B) There is a contract, as A fixed a clear time limit

ਸੰਵਿਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ A ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮੇਂ-ਸੀਮਾ ਤਥ ਕੀ ਥੀ / ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ A ਨੇ ਸਾਫ਼ ਸਮਾਂ-ਹੱਦ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਸੀ

(C) B must pay A damages for failing to reply

ਉਤਰ ਨ ਦੇਨੇ ਕੇ ਲਿਏ B, A ਕੋ ਹਜ਼ਾਰੀ ਦੇਵਾ / ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ B, A ਨੂੰ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਵੇਗਾ

(D) There is a contract, as B did not refuse by Monday

ਸੰਵਿਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ B ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਤਕ ਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ / ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ B ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਤੱਕ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

23. Principle: An agreement to do an act impossible in itself is void.

Facts: A agrees with B to discover hidden treasure by magic, and B promises to pay A Rs 10,000 for it.

The agreement is:

ਸਿਧਾਂਤ: ਸਵਯੰ ਮੇਂ ਅਸੰਭਵ ਕਾਰਯ ਕਰਨੇ ਕਾ ਕਰਾਰ ਸ਼ੂਨ੍ਯ ਹੈ।

ਤਥ੍ਯ: A, B ਸੇ ਜਾਦੂ ਦੁਆਰਾ ਛਿਪਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖੋਜਨੇ ਕਾ ਕਰਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਵਰ B ਇਸਕੇ ਲਿਏ A ਕੋ 10,000 ਰੁਪਏ ਦੇਨੇ ਕਾ ਵਚਨ ਦੇਤਾ ਹੈ।

ਧਰਿ ਕਰਾਰ:

ਸਿਧਾਂਤ: ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਿਰਮੂਲ ਹੈ।

ਤੱਥ: A, B ਨਾਲ ਜਾਦੂ ਰਾਹੀਂ ਲੁਕਿਆ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੱਭਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਐਵਰ B ਇਸ ਲਈ A ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ:

(A) void, as the act is impossible in itself

ਸ਼ੂਨ੍ਯ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਯ ਸਵਯੰ ਮੇਂ ਅਸੰਭਵ ਹੈ / ਨਿਰਮੂਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ ਹੈ

(B) valid, but A must return half the fee

ਵੈਧ ਹੈ, ਪਰ A ਕੋ ਆਧਾ ਸ਼ੁਲਕ ਲਾਭਨਾ ਹੋਵੇਗਾ / ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਪਰ A ਨੂੰ ਅੱਧੀ ਫੀਸ ਮੋੜਨੀ ਪਵੇਗੀ

(C) valid, as both parties agreed freely

ਵੈਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸ਼ੀਓਂ ਨੇ ਸਵਤੰਤਰ ਰੂਪ ਸੇ ਸਹਮਤੀ ਦੀ / ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪਿਰਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ

(D) voidable at the option of B only

ਕੇਵਲ B ਕੇ ਵਿਕਲਪ ਪਰ ਸ਼ੂਨ੍ਯਕਰਣੀਯ ਹੈ / ਸਿਰਫ਼ B ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੈ

24. Under the Indian Contract Act, 1872, which of the following does NOT make consent unfree?

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਦਾ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1872 ਕੇ ਅੰਤਰਗਤ ਨਿਸ਼ਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕੌਨ ਸਹਮਤੀ ਕੋ ਅਸਵਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਬਨਾਤਾ?

ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ, 1872 ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ?

(A) Coercion

ਪ੍ਰਧੀਡਨ / ਜਬਰਦਸਤੀ

(B) Inadequate consideration

ਅਪਰਯਾਪਤ ਪ੍ਰਤਿਫਲ / ਨਾਕਾਫੀ ਪ੍ਰਤੀਫਲ

(C) Undue influence

ਅਸਮਧਕ ਅਸਰ / ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ

(D) Fraud

ਕਪਟ / ਧੋਖਾ

25. The maxim 'Damnum sine injuria' means:

ਸੂਤਰ 'ਡੈਮਨਮ ਸਾਈਨ ਇੰਜੂਰਿਆ' (Damnum sine injuria) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:

ਸੂਤਰ 'ਡੈਮਨਮ ਸਾਈਨ ਇੰਜੂਰਿਆ' (Damnum sine injuria) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:

(A) damage caused by a minor's act

ਅਘੋਰਕ ਦੇ ਕਾਰਜ਼ ਦੇ ਦੁਰ੍ਹੰ ਹਾਨਿ / ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ

(B) actual damage without legal injury

ਵਿਧਿਕ ਕਸ਼ਤਿ ਦੇ ਬਿਨਾ ਵਾਸਤਵਿਕ ਹਾਨਿ / ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ (legal injury) ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ

(C) legal injury without actual damage

ਵਾਸਤਵਿਕ ਹਾਨਿ ਦੇ ਬਿਨਾ ਵਿਧਿਕ ਕਸ਼ਤਿ / ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ (legal injury)

(D) injury caused by an act of God

ਦੈਵੀ ਕ੍ਰਿਤ੍ਯ ਦੇ ਦੁਰ੍ਹੰ ਕਸ਼ਤਿ / ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੱਟ

26. Ashby v. White (1703), in which a voter was wrongfully stopped from casting his vote, is a leading case on:

ਏਸ਼ਬੀ ਵਨਾਮ ਵਾਈਟ (1703), ਜਿਸਮੇਂ ਏਕ ਸਤਦਾਤਾ ਕੋ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਸਤ ਡਾਲਨੇ ਦੇ ਰੋਕਾ ਗਯਾ, ਕਿਸ ਵਿਸ਼ਯ ਦਾ ਪ੍ਰਸੁਖ ਮਾਮਲਾ ਹੈ?

ਐਸ਼ਬੀ ਬਨਾਮ ਵਾਈਟ (1703), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ (ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੱਕ ਦੇ) ਉਸ ਦੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਮਲਾ ਹੈ?

(A) res ipsa loquitur

(B) damnum sine injuria

(C) volenti non fit injuria

(D) injuria sine damno

27. Defamation published in a permanent form, such as writing, print or a picture, is called:

ਲਿਖਿਤ, ਮੁਦ੍ਰਿਤ ਯਾ ਚਿਤ੍ਰ ਜੈਸੇ ਸਥਾਯੀ ਰੂਪ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮਾਨਹਾਨਿ ਕੋ ਕਯਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ?

ਲਿਖਤ, ਛਪਾਈ ਜਾਂ ਤਸਵੀਰ ਵਰਗੇ ਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ (ਜਾਹਰ) ਕੀਤੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

(A) slander

ਅਪਮਾਨ-ਵਚਨ (ਸਲੈਂਡਰ) / ਸਲੈਂਡਰ (ਜੁਬਾਨੀ ਮਾਣਹਾਨੀ)

(B) libel

ਅਪਮਾਨ-ਲੇਖ (ਲਾਈਬਲ) / ਲਾਈਬਲ (ਲਿਖਤੀ ਮਾਣਹਾਨੀ)

(C) fraud

ਕਪਟ / ਧੋਖਾ

(D) perjury

ਮਿਥ੍ਯਾ ਸਾਕ੍ਯ (ਪ੍ਰਜ਼ਰੀ) / ਪਰਜ਼ਰੀ (ਬੁਠੀ ਗਵਾਹੀ)

28. Principle: Trespass to land is an unjustified, direct entry onto land in the possession of another.

Facts: Rahul's cricket ball falls into Mr. Sharma's fenced garden. Without asking, Rahul climbs over the fence to get it back.

Decide:

ਸਿਧਾਂਤ: ਮੂਮਿ ਪਰ ਅਤਿਚਾਰ ਕਿਸੀ ਅਨ੍ਯ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਮੂਮਿ ਪਰ ਅਨੁਚਿਤ ਔਰ ਪ੍ਰਤ੍ਯਕ੍ਸ਼ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੈ।

ਤਥ੍ਯ: ਰਾਹੁਲ ਦੀ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਗੇਂਦ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਭਾਡ ਵਾਲੇ ਬਗੀਚੇ ਮੇਂ ਗਿਰ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਬਿਨਾ ਪੁੱਛੇ ਰਾਹੁਲ ਭਾਡ ਫਾਓਂਦਕਰ ਗੇਂਦ ਲੇਨੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਜ਼ਿਏ:

ਸਿਧਾਂਤ: ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਦਾਖ਼ਲਾ (ਟਰੈਸਪਾਸ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ (ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ) ਦੇ ਕੀਤਾ ਸਿੱਧਾ ਦਾਖ਼ਲਾ ਹੈ।

ਤੱਥ: ਰਾਹੁਲ ਦੀ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਗੇਂਦ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਵਾੜ ਵਾਲੇ ਬਗੀਚੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛੇ ਰਾਹੁਲ ਵਾੜ ਟੱਪ ਕੇ ਗੇਂਦ ਲੈਣ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ:

(A) Rahul is not liable, because the ball got in there by accident

ਰਾਹੁਲ ਉਤਰਦਾਯੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਯੋਂਕਿ ਗੇਂਦ ਸੰਯੋਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਈ ਸੀ / ਰਾਹੁਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੇਂਦ ਇਤਫ਼ਾਕ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਗਈ ਸੀ

(B) Mr. Sharma is liable, as he did not throw the ball back

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਉਤਰਦਾਯੀ ਹੈ, ਕਯੋਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੇਂਦ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਫੇਂਕੀ / ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੇਂਦ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟੀ

(C) Rahul is liable for trespass, as his entry was unjustified

ਰਾਹੁਲ ਅਤਿਚਾਰ ਦੇ ਲਿਏ ਉਤਰਦਾਯੀ ਹੈ, ਕਯੋਂਕਿ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅਨੁਚਿਤ ਥਾ / ਰਾਹੁਲ ਟਰੈਸਪਾਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਦਾਖ਼ਲਾ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਦੇ ਸੀ

(D) Rahul is not liable, as he only entered to take back his own ball

ਰਾਹੁਲ ਉਤਰਦਾਯੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਯੋਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਗੇਂਦ ਲੈਣ ਗਿਆ ਸੀ

- 29.** The Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023 replaced the:
 भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता, 2023 ने किसका स्थान लिया?
 भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता, 2023 ने किस की जगह ली?
- (A) Indian Evidence Act, 1872
 भारतीय साक्ष्य अधिनियम, 1872 / भारतीय सचुत ऐक्ट, 1872
- (B) Indian Penal Code, 1860
 भारतीय दंड संहिता, 1860 / भारतीय दंड संहिता, 1860
- (C) Code of Civil Procedure, 1908
 सिविल प्रक्रिया संहिता, 1908 / सिविल प्रक्रिया संहिता, 1908
- (D) Code of Criminal Procedure, 1973
 दंड प्रक्रिया संहिता, 1973 / दंड प्रक्रिया संहिता, 1973
- 30.** The three new criminal laws, the BNS, the BNSS and the BSA, came into force on:
 तीनों नए आपराधिक कानून, BNS, BNSS और BSA, कब लागू हुए?
 तीनों नए दंड प्रक्रिया कानून, BNS, BNSS और BSA, कब लागू हुए?
- (A) 1 January 2024
 1 जनवरी 2024 / 1 जनवरी 2024
- (B) 26 January 2024
 26 जनवरी 2024 / 26 जनवरी 2024
- (C) 15 August 2023
 15 अगस्त 2023 / 15 अगस्त 2023
- (D) 1 July 2024
 1 जुलाई 2024 / 1 जुलाई 2024
- 31.** In criminal law, the term 'actus reus' refers to:
 आपराधिक विधि में 'ऐक्टस रीअस' (actus reus) शब्द का अर्थ है:
 दंड प्रक्रिया कानून में 'ऐक्टस रीअस' (actus reus) शब्द का अर्थ है:
- (A) the sentence passed by a court
 न्यायालय द्वारा दिया गया दंड / अदालत द्वारा दिया गया दंड
- (B) the motive behind a crime
 अपराध के पीछे का हेतु / अपराध के पीछे का हेतु
- (C) the guilty state of mind
 दोषपूर्ण मनःस्थिति / दोषपूर्ण मानसिक अवस्था
- (D) the guilty act or conduct
 दोषपूर्ण कार्य या आचरण / दोषपूर्ण कार्य या आचरण

- 32.** Principle: Nothing is an offence which is done by a person who, at the time of doing it, by reason of unsoundness of mind, is incapable of knowing the nature of the act.
Facts: Z, who is of unsound mind, kills W because his illness makes him believe that W is a wild animal.
Decide:
ਸਿਫ਼ਾਤ: ਕੋਈ ਭਾਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਏਸੇ ਵਿਅਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਸੇ ਕਰਤੇ ਸਮੇਂ ਚਿਤ-ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਜਾਨਣੇ ਮੇਂ ਅਸਮਰਥ ਹੋਵੇ।
ਤਥ੍ਯ: ਚਿਤ-ਵਿਕ੍ਰਿਤ Z, ਅਪਣੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਣ W ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਸਮਝਕਰ ਉਸੇ ਮਾਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਜੀਏ:
ਸਿਧਾਂਤ: ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ (unsoundness of mind) ਕਾਰਨ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਤੱਥ: ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ Z, ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ W ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਸਮਝ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ:
(A) Z is guilty of murder, but gets only half the punishment
Z ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਪਰ ਉਸੇ ਕੇਵਲ ਆधा ਦੰਡ ਮਿਲੇਗਾ / Z ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਧੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ।
(B) Z is guilty, as unsoundness of mind is never a defence
Z ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਚਿਤ-ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ / Z ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਕਦੇ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
(C) Z is guilty of murder, because W has died
Z ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ W ਦੀ ਮ੍ਰਿਤ੍ਯੁ ਹੋਈ ਹੈ / Z ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ W ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ।
(D) Z has committed no offence, as he could not know the nature of his act
Z ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਸੀ।
- 33.** Bail can be claimed by an accused person as a matter of right in:
ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸ ਅਪਰਾਧੀ ਮੈਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਜਮਾਨਤ ਮਾਂਗ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਹੜੇ ਜੁਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਕ ਵਜੋਂ ਜਮਾਨਤ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ?
(A) offences punishable with death
ਮ੍ਰਿਤ੍ਯੁਦੰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ / ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਜੁਰਮ
(B) offences that are bailable
ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਜਮਾਨਤਯੋਗ ਹਨ / ਜੋ ਜੁਰਮ ਜਮਾਨਤਯੋਗ ਹਨ
(C) non-bailable offences
ਅਜਮਾਨਤਯੋਗ ਅਪਰਾਧ / ਗ਼ੈਰ-ਜਮਾਨਤਯੋਗ ਜੁਰਮ
(D) offences tried by a Court of Session
ਸੱਤ੍ਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਅਪਰਾਧ / ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੁਰਮ
- 34.** A First Information Report (FIR) is registered by the police for a:
ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਥਮ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (FIR) ਕਿਸਦੇ ਲਿਏ ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ?
ਪੁਲਿਸ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (FIR) ਕਿਸ ਲਈ ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ?
(A) cognizable offence
ਸੰਜੇਯ ਅਪਰਾਧ / ਸੰਗਿਯੋਗਯੋਗ (cognizable) ਜੁਰਮ
(B) non-cognizable offence
ਅਸੰਜੇਯ ਅਪਰਾਧ / ਗ਼ੈਰ-ਸੰਗਿਯੋਗਯੋਗ (non-cognizable) ਜੁਰਮ
(C) civil property dispute
ਦੀਵਾਨੀ ਸੰਪਤਿ ਵਿਵਾਦ / ਚੀਵਾਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਝਗੜਾ
(D) breach of contract
ਸੰਵਿਦਾ ਮੰਗ / ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ

- 35.** The principle of natural justice 'Nemo iudex in causa sua' means:
 नैसर्गिक न्याय के सिद्धांत 'नेमो जूडेक्स इन काउसा सुआ' का अर्थ है:
 कुदरती निकां के सिधंत 'नीमो जूडेक्स इन काउसा सुआ' का अर्थ है:
- (A) hear the other side before deciding
 निर्णय से पहले दूसरे पक्ष को सुनो / फैसले से पहले दूसरी पक्ष को सुनो
- (B) no one should judge his own cause
 कोई अपने ही मामले में न्यायाधीश न हो / किसी भी मामले में न्यायाधीश न हो
- (C) an act of God excuses liability
 दैवी कृत्य दायित्व से मुक्त करता है / कुदरती आहत जिम्मेवारी से छूट देती है
- (D) a person is innocent until proved guilty
 दोष सिद्ध होने तक व्यक्ति निर्दोष है / दोष साबित होने तक व्यक्ति दोषी माना जाता है
- 36.** The maxim 'Res ipsa loquitur' means:
 सूत्र 'रेस इप्सा लोक्विटुर' का अर्थ है:
 सूत्र 'रेस इप्सा लोक्विटुर' का अर्थ है:
- (A) a thing already decided
 पहले से निर्णित बात / पहिले से फैसला हो चुकी गल
- (B) the thing speaks for itself
 वस्तु स्वयं बोलती है / चीज आप बोलती है
- (C) let the buyer beware
 क्रेता सावधान रहे / खरीददार सावधान रहे
- (D) the law does not care for trifles
 विधि कुछ बातों पर ध्यान नहीं देती / कानून मामूली गलतियों की परवाह नहीं करता
- 37.** Under the doctrine of 'caveat emptor', the duty to take care while buying goods lies mainly on the:
 'केविएट एम्प्टर' सिद्धांत के अंतर्गत माल खरीदते समय सावधानी का दायित्व मुख्य रूप से किस पर है?
 'केविएट एम्प्टर' सिधंत अधीन माल खरीदने में सावधानी की जिम्मेवारी मुख्य रूप से 'केविएट एम्प्टर' पर है?
(A) court
न्यायालय / अदालत	(B) buyer
क्रेता / खरीददार
(C) seller
विक्रेता / बेचने वाला	(D) broker
दलाल / दलाल
- 38.** In a judgment, remarks made by a judge 'by the way', which are not necessary for deciding the case, are called:
 निर्णय में न्यायाधीश द्वारा 'प्रसंगिक' की गई वे टिप्पणियाँ जो मामले के निर्णय के लिए आवश्यक नहीं हैं, क्या कहलाती हैं?
 फैसले में जज द्वारा 'प्रसंगिक' की गई वे टिप्पणियाँ जो मामले के फैसले के लिए आवश्यक नहीं हैं, क्या कहलाती हैं?
- (A) ratio decidendi
 विनिश्चय-आधार (रेसियो डिसिडेन्डी) / रेसियो डिसिडेन्डी
- (B) stare decisis
 पूर्व-निर्णय का पालन (स्टेयर डिसाइसिस) / स्टेयर डिसाइसिस
- (C) obiter dicta
 इतरोक्ति (ऑबिटर डिक्टा) / ऑबिटर डिक्टा
- (D) res judicata
 पूर्व-न्याय (रेस जूडिकेटा) / रेस जूडिकेटा

39. Under the Hindu Marriage Act, 1955, where the Saptapadi ceremony is performed, the marriage becomes complete and binding when:
 हिंदू विवाह अधिनियम, 1955 के अंतर्गत जहाँ सप्तपदी की रस्म होती है, वहाँ विवाह कब पूर्ण और बाध्यकारी होता है?
 हिंदू विवाह अधिनियम, 1955 अर्थात् निम्नलिखित सप्तपदी की रस्म होती है, उसमें विवाह कब पूर्ण और बाध्यकारी होता है?
- (A) the marriage is registered
 जब विवाह पंजीकृत होता है / जहाँ विवाह रजिस्टर होता है
- (B) the seventh step is taken
 जब सातवाँ पग लिया जाता है / जहाँ सातवाँ कदम पड़ाया जाता है
- (C) the bride's father gives consent
 जब ब्रू के पिता सहमति देते हैं / जहाँ लड़की का पिता सहमति देता है
- (D) the first step is taken
 जब पहला पग लिया जाता है / जहाँ पहला कदम पड़ाया जाता है
40. Under Muslim law, 'Mehr' (dower) is:
 मुस्लिम विधि में 'मेहर' क्या है?
 मुस्लिम कानून में 'मेहर' क्या है?
- (A) money or property due from husband to wife
 पति द्वारा पत्नी को देय धन या संपत्ति / पत्नी को देय धन या संपत्ति
- (B) the waiting period after a divorce
 तलाक के बाद की प्रतीक्षा अवधि / तलाक के बाद की प्रतीक्षा अवधि
- (C) a gift from the bride's family to the groom
 ब्रू के परिवार द्वारा ब्रू को दिया उपहार / लड़की के परिवार द्वारा लड़के को दिया उपहार
- (D) a divorce sought by the wife
 पत्नी द्वारा माँगा गया तलाक / पत्नी द्वारा माँगा गया तलाक

Part B

General Knowledge and Current Affairs / सामान्य ज्ञान और समसामयिकी / आम गਿਆन ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ

41. The Upanishads, which come at the end of the Vedic texts, are also known as:
 वैदिक ग्रंथों के अंत में आने वाले उपनिषदों को और किस नाम से जाना जाता है?
 वैदिक ग्रंथों के अंत में आने वाले उपनिषदों को और किस नाम से जाना जाता है?
- (A) Vedanta
 वेदांत / वेदांत
- (B) Vedanga
 वेदांग / वेदांग
- (C) Purana
 पुराण / पुराण
- (D) Smriti
 स्मृति / स्मृति
42. The ruins of the ancient university of Takshashila (Taxila) are located in present-day:
 प्राचीन तक्षशिला विश्वविद्यालय के अवशेष वर्तमान में कहाँ स्थित हैं?
 प्राचीन तक्षशिला विश्वविद्यालय के अवशेष वर्तमान में कहाँ स्थित हैं?
- (A) Nepal
 नेपाल / नेपाल
- (B) Pakistan
 पाकिस्तान / पाकिस्तान
- (C) Afghanistan
 अफ़ग़ानिस्तान / अफ़ग़ानिस्तान
- (D) Bangladesh
 बांग्लादेश / बांग्लादेश
43. Rakhigarhi, one of the largest Harappan sites, is in which state?
 राखीगढ़ी, एक राखीगढ़ी का सबसे बड़ा स्थल, किस राज्य में है?
 राखीगढ़ी, एक राखीगढ़ी का सबसे बड़ा स्थल, किस राज्य में है?
- (A) Rajasthan
 राजस्थान / राजस्थान
- (B) Gujarat
 गुजरात / गुजरात
- (C) Haryana
 हरियाणा / हरियाणा
- (D) Punjab
 पंजाब / पंजाब

- 44. Emperor Ashoka turned to Buddhism after the:**
 सम्राट अशोक ने किसके बाद बौद्ध धर्म अपनाया?
 सम्राट अशोक ने किस ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਪਣਾਇਆ?
- (A) Third Battle of Panipat
 ਪਾਨੀਪਤ ਦਾ ਤੀਜਾ ਯੁੱਧ / ਪਾਣੀਪਤ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲੜਾਈ
- (B) Battle of Hydaspes
 ਹਾਫ਼ਿਓਪੀਜ਼ ਦਾ ਯੁੱਧ / ਹਾਈਡੈਸਪੀਜ਼ ਦੀ ਲੜਾਈ
- (C) Battle of Tarain
 ਤਰਾਇਨ ਦਾ ਯੁੱਧ / ਤਰਾਇਨ ਦੀ ਲੜਾਈ
- (D) conquest of Kalinga
 ਕਲਿੰਗ ਵਿਜਯ / ਕਲਿੰਗ ਦੀ ਜਿੱਤ
- 45. The Hunter Committee was appointed by the British Government to inquire into the:**
 ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੰਟਰ ਸਮਿਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ?
 ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੰਟਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ?
- (A) Chauri Chaura incident
 ਚੌਰੀ ਚੌਰਾ ਕਾਂਡ / ਚੌਰੀ ਚੌਰਾ ਘਟਨਾ
- (B) Jallianwala Bagh massacre
 ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਹਤਿਆਕਾਂਡ / ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦਾ ਸਾਕਾ
- (C) Moplah rebellion
 ਮੋਪਲਾ ਵਿਦਰੋਹ / ਮੋਪਲਾ ਬਗ਼ਾਵਤ
- (D) Kakori train action
 ਕਾਕੋਰੀ ਟ੍ਰੇਨ ਕਾਰਵਾਈ / ਕਾਕੋਰੀ ਰੇਲ ਕਾਰਵਾਈ
- 46. Guru Gobind Singh founded the Khalsa in 1699 at:**
 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ 1699 ਮੇਂ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ कहाँ की?
 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 1699 ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤੀ?
- (A) Anandpur Sahib
 ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ / ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ
- (B) Nanded
 ਨਾਂਦੇਡ / ਨਾਂਦੇਡ
- (C) Talwandi Sabo
 ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ / ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ
- (D) Amritsar
 ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ / ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
- 47. Which city was the capital of Maharaja Ranjit Singh's empire?**
 ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਮ੍ਰਾਜਯ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕੌਨ-ਸਾ ਨਗਰ ਥੀ?
 ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ?
- (A) Kapurthala
 ਕਪੂਰਥਲਾ / ਕਪੂਰਥਲਾ
- (B) Multan
 ਮੁਲਤਾਨ / ਮੁਲਤਾਨ
- (C) Lahore
 ਲਾਹੌਰ / ਲਾਹੌਰ
- (D) Patiala
 ਪਟਿਆਲਾ / ਪਟਿਆਲਾ
- 48. The slogan 'Do or Die' was given by Mahatma Gandhi during the:**
 ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 'ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਰੋ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕਿਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ?
 ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 'ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਰੋ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕਿਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ?
- (A) Non-Cooperation Movement
 ਅਸਹਯੋਗ ਅੰਦੋਲਨ / ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਅੰਦੋਲਨ
- (B) Civil Disobedience Movement
 ਸਵਿਨਯ ਅਵਜ਼ਾ ਅੰਦੋਲਨ / ਸਿਵਲ ਨਾਫ਼ਰਮਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ
- (C) Khilafat Movement
 ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਅੰਦੋਲਨ / ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਅੰਦੋਲਨ
- (D) Quit India Movement
 ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ / ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ

- 49.** Who was the only Indian to serve as Governor-General of independent India?
 स्वतंत्र भारत के गवर्नर-जनरल के पद पर रहने वाले एकमात्र भारतीय कौन थे?
 ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਕੌਣ ਸਨ?
- (A) Lord Mountbatten
 ਲॉर्ड माउंटबेटन / लारड माउंटबैटन
- (B) C. Rajagopalachari
 सी. राजगोपालाचारी / सी. राजगोपालाचारी
- (C) Sardar Vallabhbhai Patel
 सरदार वल्लभभाई पटेल / ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭਭਾਈ ਪਟੇਲ
- (D) Rajendra Prasad
 राजेंद्र प्रसाद / ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ
- 50.** The maximum strength of the Rajya Sabha, as laid down in the Constitution, is:
 संविधान में निर्धारित राज्यसभा की अधिकतम सदस्य संख्या कितनी है?
 ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
- (A) 250 (B) 245
 (C) 552 (D) 238
- 51.** The ex-officio Chairman of the Rajya Sabha is the:
 राज्यसभा का पदेन सभापति कौन होता है?
 ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (A) Prime Minister
 प्रधानमंत्री / ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- (B) Speaker of the Lok Sabha
 लोकसभा अध्यक्ष / ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ
- (C) President of India
 भारत के राष्ट्रपति / ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
- (D) Vice-President of India
 भारत के उपराष्ट्रपति / ਭਾਰਤ ਦਾ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
- 52.** The office of the Comptroller and Auditor General of India is provided for in:
 भारत के नियंत्रक एवं महालेखा परीक्षक का पद किस अनुच्छेद में है?
 ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਕਿਸ ਅਨੁਛੇਦ ਵਿੱਚ ਹੈ?
- (A) Article 324 (B) Article 148
 अनुच्छेद 324 / ਅਨੁਛੇਦ 324 ਅਨੁच्छेद 148 / ਅਨੁਛੇਦ 148
- (C) Article 280 (D) Article 315
 अनुच्छेद 280 / ਅਨੁਛੇਦ 280 ਅਨੁच्छेद 315 / ਅਨੁਛੇਦ 315
- 53.** Under Article 280, the President constitutes a Finance Commission every:
 अनुच्छेद 280 के अंतर्गत राष्ट्रपति वित्त आयोग का गठन कितने समय में करते हैं?
 ਅਨੁਛੇਦ 280 ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- (A) four years (B) three years
 हर चार वर्ष / ਹਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਹਰ ਤੀਨ वर्ष / ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ
- (C) ten years (D) five years
 हर दस वर्ष / ਹਰ ਦਸ ਸਾਲ ਹਰ पाँच वर्ष / ਹਰ ਪੰਜ ਸਾਲ

- 54.** UNESCO has its headquarters in:
 ਯੂਨੈਸਕੋ (UNESCO) ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?
 ਯੂਨੈਸਕੋ (UNESCO) ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?
(A) Paris
ਪੈਰਿਸ / ਪੈਰਿਸ	(B) Rome
ਰੋਮ / ਰੋਮ
(C) New York
ਨਿਊਯਾਰਕ / ਨਿਊਯਾਰਕ	(D) Geneva
ਜਿਨੇਵਾ / ਜਨੇਵਾ
- 55.** The two 'Bretton Woods institutions' set up after the 1944 conference are:
 1944 ਦੇ ਸਮੇਲਨ ਦੇ ਬਾਦ ਸਥਾਪਿਤ ਦੋ 'ਬ੍ਰੇਟਨ ਵੁਡਸ ਸੰਸਥਾਵਾਂ' ਕੌਨ-ਸੀ ਹੈਂ?
 1944 ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਪਿਤ ਦੋ 'ਬ੍ਰੇਟਨ ਵੁਡਸ ਸੰਸਥਾਵਾਂ' ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
- (A) the WTO and the World Health Organization
 WTO ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ / WTO ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ
- (B) the OECD and the ILO
 OECD ਅਤੇ ILO / OECD ਅਤੇ ILO
- (C) the United Nations and UNESCO
 ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਯੂਨੈਸਕੋ / ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਯੂਨੈਸਕੋ
- (D) the IMF and the World Bank
 IMF ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ / IMF ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ
- 56.** The World Health Organization (WHO) has its headquarters at:
 ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (WHO) ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?
 ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (WHO) ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?
(A) Vienna
ਵਿਯਨਾ / ਵਿਆਨਾ	(B) Rome
ਰੋਮ / ਰੋਮ
(C) Geneva
ਜਿਨੇਵਾ / ਜਨੇਵਾ	(D) Paris
ਪੈਰਿਸ / ਪੈਰਿਸ
- 57.** The Secretariat of SAARC is located in:
 ਸਾਰਕ (SAARC) ਦਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?
 ਸਾਰਕ (SAARC) ਦਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?
(A) Thimphu
ਥਿਮਪੂ / ਥਿਮਪੂ	(B) Colombo
ਕੋਲੰਬੋ / ਕੋਲੰਬੋ
(C) Dhaka
ਫਾਕਾ / ਫਾਕਾ	(D) Kathmandu
ਕਾਠਮਾਂਡੂ / ਕਾਠਮਾਂਡੂ
- 58.** The Nobel Memorial Prize in Economic Sciences, which was not part of Alfred Nobel's will, was first awarded in:
 ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਨੋਬਲ ਸਮੂਹਿ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਜੋ ਅਲਫ਼ਰੈਡ ਨੋਬਲ ਦੀ ਵਸੀਯਤ ਦਾ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸ ਸਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?
 ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਨੋਬਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਜੋ ਅਲਫ਼ਰੈਡ ਨੋਬਲ ਦੀ ਵਸੀਯਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸ ਸਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?
(A) 1945	(B) 1901
(C) 1969	(D) 1985
- 59.** Rabindranath Tagore won the Nobel Prize in Literature in 1913, mainly for:
 ਰਬੀਂਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਨੇ 1913 ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਰਚਨਾ ਲਈ ਮਿਲਿਆ?
 ਰਬੀਂਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਨੇ 1913 ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਰਚਨਾ ਲਈ ਮਿਲਿਆ?
(A) Ghare Baire
ਘਰੇ ਬਾਇਰੇ / ਘਰੇ ਬਾਇਰੇ	(B) Chokher Bali
ਚੋਖੇਰ ਬਾਲੀ / ਚੋਖੇਰ ਬਾਲੀ
(C) Gora
ਗੋਰਾ / ਗੋਰਾ	(D) Gitanjali
ਗੀਤਾਂਜਲੀ / ਗੀਤਾਂਜਲੀ

60. 'India Wins Freedom' is the autobiographical account of:
 'इंडिया विन्स फ्रीडम' किसका आत्मकथात्मक वृत्तान्त है?
 'इंडीआ विन्स फ्रीडम' किस का सवै-जीवनी चरित्रांत है?
- (A) Jawaharlal Nehru
 जवाहरलाल नेहरू / जवाहरलाल नेहरू
- (B) Maulana Abul Kalam Azad
 मौलाना अबुल कलाम आज़ाद / मौलाना अबुल कलाम आज़ाद
- (C) Sarvepalli Radhakrishnan
 सर्वपल्ली राधाकृष्णन / सरवपल्ली राधाकृष्णन
- (D) Rajendra Prasad
 राजेंद्र प्रसाद / राजेंद्र प्रसाद
61. The Hindi novel 'Godan' was written by:
 हिंदी उपन्यास 'गोदान' किसने लिखा?
 हिंदी नावल 'गोदान' किस ने लिखा?
- (A) Mahadevi Verma
 महादेवी वर्मा / महादेवी वर्मा
- (B) Jaishankar Prasad
 जयशंकर प्रसाद / जयशंकर प्रसाद
- (C) Harivansh Rai Bachchan
 हरिवंश राय बच्चन / हरिवंश राय बच्चन
- (D) Munshi Premchand
 मुंशी प्रेमचंद / मुंशी प्रेमचंद
62. C.V. Raman won the Nobel Prize in Physics (1930) for his work on:
 सी.वी. रमन को भौतिकी का नोबेल पुरस्कार (1930) किस विषय पर कार्य के लिए मिला?
 सी.वी. रमन को भौतिकी का नोबेल पुरस्कार (1930) किस विषय 'ਤੇ ਕੰਮ ਲਈ ਮਿਲਿਆ?
- (A) nuclear fission
 नाभिकीय विखंडन / ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਵਿਖੰਡਨ
- (B) the structure of the atom
 परमाणु की संरचना / ਪਰਮਾਣੂ ਦੀ ਬਣਤਰ
- (C) X-ray crystallography
 एक्स-रे क्रिस्टलोग्राफी / ਐਕਸ-ਰੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲੋਗ੍ਰਾਫੀ
- (D) the scattering of light
 प्रकाश का प्रकीर्णन / ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਖਿੰਡਾਅ
63. The highest peak of the Western Ghats is:
 पश्चिमी घाट की सबसे ऊँची चोटी कौन-सी है?
 ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
- (A) Doddabetta
 डोडਾबेट्टा / ਡੋਡਾਬੇਟਾ
- (B) Anamudi
 अनामुडी / ਅਨਾਮੁਡੀ
- (C) Kudremukh
 कुद्रेमुख / ਕੁਦਰੇਮੁਖ
- (D) Kalsubai
 कलसुबाई / ਕਲਸੁਬਾਈ
64. The Bhakra Dam is built on which river?
 भाखड़ा बांध किस नदी पर बना है?
 ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਕਿਸ ਦਰਿਆ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੈ?
- (A) Chenab
 चिनाब / ਚਨਾਬ
- (B) Beas
 ब्यास / ਬਿਆਸ
- (C) Sutlej
 सतलुज / ਸਤਲੁਜ
- (D) Ravi
 रावी / ਰਾਵੀ

65. The Sundarbans, a UNESCO World Heritage Site, are best known for:
 यूनेस्को विश्व धरोहर स्थल सुंदरबन मुख्य रूप से किसके लिए प्रसिद्ध है?
 जूनेसको विश्व विरासत मंडल सुंदरबन मुख्य रूप से 'ते' किस लदी मसहूर है?
- (A) mangrove forests and tigers
 मैंग्रोव वन और बाघ / मैंग्रोव जंगल अते बाघ
- (B) coral reefs and sea turtles
 प्रवाल भित्तियाँ और समुद्री कछुए / भुंगे दीआं चटानां अते समुंदरी कछु
- (C) rock-cut cave temples
 शैलकृत गुफा मंदिर / चटानां कट के बटे गुफा मंदिर
- (D) cold deserts and yaks
 ठंडे मरुस्थल और याक / ठंडे मातृभल अते जाक
66. Which is the smallest state of India by area?
 क्षेत्रफल की दृष्टि से भारत का सबसे छोटा राज्य कौन-सा है?
 क्षेत्रफल पक्षे भारत का सभ से छोटा राज्य कौन-सा है?
- (A) Kerala
 केरल / केरल
- (B) Goa
 गोवा / गोआ
- (C) Tripura
 त्रिपुरा / त्रिपुरा
- (D) Sikkim
 सिक्किम / सिक्किम
67. The Palk Strait lies between India and:
 पाक जलडमरूमध्य भारत और किस देश के बीच है?
 पाक जल-डमरु भारत अते किस देश के विचकार है?
- (A) Sri Lanka
 श्रीलंका / श्रीलंका
- (B) Myanmar
 म्यांमार / म्यांमार
- (C) Indonesia
 इंडोनेशिया / इंडोनेशिया
- (D) Maldives
 मालदीव / मालदीव
68. Under Article 112 of the Constitution, the Union Budget is formally called the:
 संविधान के अनुच्छेद 112 के अंतर्गत केंद्रीय बजट को औपचारिक रूप से क्या कहा जाता है?
 संविधान के अनुच्छेद 112 अर्थात् केंद्रीय बजट को कौन-सा नाम दिया जाता है?
- (A) Consolidated Fund Statement
 संयुक्त निधि विवरण / संयुक्त फंड विवरण
- (B) Annual Financial Statement
 वार्षिक वित्तीय विवरण / वार्षिक वित्तीय विवरण
- (C) Appropriation Bill
 विनियोग विधेयक / विनियोग विधेयक
- (D) Economic Survey
 आर्थिक सर्वेक्षण / आर्थिक सर्वेक्षण
69. 'Stagflation' describes a situation of:
 'स्टैगफ्लेशन' (स्टैगफ्लेशन) किस स्थिति को दर्शाती है?
 'स्टैगफ्लेशन' किस स्थिति को दर्शाती है?
- (A) stable prices with full employment
 पूर्ण रोजगार के साथ स्थिर कीमतें / पूर्ण रोजगार के साथ स्थिर कीमतें
- (B) falling prices with rapid growth
 तेज वृद्धि के साथ गिरती कीमतें / तेज वृद्धि के साथ गिरती कीमतें
- (C) high inflation with stagnant growth
 रुकी हुई वृद्धि के साथ उच्च मुद्रास्फीति / रुकी हुई वृद्धि के साथ उच्च मुद्रास्फीति
- (D) a fall in the value of the rupee
 रुपये के मूल्य में गिरावट / रुपये के मूल्य में गिरावट

- 70.** The ohm is the SI unit of:
 ओम (ohm) किसकी SI इकाई है?
 ਓਮ (ohm) ਕਿਸ ਦੀ SI ਇਕਾਈ ਹੈ?
 (A) electric power
 विद्युत शक्ति / बिजली की शक्ति
 (B) potential difference
 विभवांतर / पोटेंशियल अंतर
 (C) electric resistance
 विद्युत प्रतिरोध / बिजली की ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ
 (D) electric current
 विद्युत धारा / बिजली की करंट
- 71.** The largest gland in the human body is the:
 मानव शरीर की सबसे बड़ी ग्रंथि कौन-सी है?
 ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
 (A) pituitary
 पीयूष ग्रंथि / पिट्यूटरी
 (B) pancreas
 अग्न्याशय / पैंक्रियास
 (C) liver
 यकृत / जिगर
 (D) thyroid
 थायरॉइड / थाइराइड
- 72.** Which noble gas gives the bright reddish-orange glow in advertising sign tubes?
 विज्ञापन की साइन-ट्यूबों में चमकीली लाल-नारंगी रोशनी कौन-सी उत्कृष्ट (नोबल) गैस देती है?
 ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਨ-ਟਿਊਬਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦਾਰ ਲਾਲ-ਸੰਤਰੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਿਹੜੀ ਨੋਬਲ ਗੈਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?
 (A) Neon
 नियॉन / निऑन
 (B) Helium
 हीलियम / हीलीਅਮ
 (C) Xenon
 ज़ेनॉन / ਜ਼ੀਨੋਨ
 (D) Argon
 आर्गन / ਆਰਗਨ
- 73.** The first complete synchronous Census of India was held in:
 भारत की पहली पूर्ण समकालिक जनगणना किस वर्ष हुई?
 ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੂਰੀ ਸਮਕਾਲੀ ਜਨਗਣਨਾ ਕਿਸ ਸਾਲ ਹੋਈ?
 (A) 1951
 (B) 1872
 (C) 1881
 (D) 1901
- 74.** The Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act, 2005 guarantees each rural household, in a financial year, at least:
 महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार गारंटी अधिनियम, 2005 प्रत्येक ग्रामीण परिवार को एक वित्तीय वर्ष में कम से कम कितने रोजगार की गारंटी देता है?
 ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਰੰਟੀ ਐਕਟ, 2005 ਹਰ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?
 (A) 200 days of wage employment
 200 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ / 200 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਦਿਹਾੜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
 (B) 150 days of wage employment
 150 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ / 150 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਦਿਹਾੜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
 (C) 365 days of wage employment
 365 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ / 365 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਦਿਹਾੜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
 (D) 100 days of wage employment
 100 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ / 100 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਦਿਹਾੜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ

- 75.** The Thomas Cup is associated with:
 थॉमस कप किस खेल से संबंधित है?
 थॉमस कप किस खेल से संबंधित है?
- (A) Tennis
टेनिस / टेनिस
- (B) Squash
स्क्वैश / स्क्वैश
- (C) Badminton
बैडमिंटन / बैडमिंटन
- (D) Table tennis
टेबल टेनिस / टेबल टेनिस
- 76.** Human Rights Day is observed every year on:
 मानवाधिकार दिवस प्रति वर्ष कब मनाया जाता है?
 मनुष्यी अधिकार दिवस हर साल कब मनाया जाता है?
- (A) 10 December
10 दिसंबर / 10 दिसंबर
- (B) 1 December
1 दिसंबर / 1 दिसंबर
- (C) 22 April
22 अप्रैल / 22 अप्रैल
- (D) 8 March
8 मार्च / 8 मार्च
- 77.** The lander of India's Chandrayaan-3 mission, which touched down near the Moon's south pole in August 2023, was named:
 भारत के चंद्रयान-3 मिशन का लैंडर, जो अगस्त 2023 में चंद्रमा के दक्षिणी ध्रुव के पास उतरा, किस नाम का था?
 भारत के चंद्रयान-3 मिशन का लैंडर, जो अगस्त 2023 में चंद्रमा के दक्षिणी ध्रुव के पास उतरा, किस नाम का था?
- (A) Pragyan
प्रज्ञान / प्रज्ञान
- (B) Aryabhata
आर्यभट / आर्यभट
- (C) Mangalyaan
मंगलयान / मंगलयान
- (D) Vikram
विक्रम / विक्रम
- 78.** At the G20 Leaders' Summit in New Delhi in September 2023, which body was admitted as a permanent member of the G20?
 सितंबर 2023 में नई दिल्ली में हुए G20 शिखर सम्मेलन में किस संगठन को G20 का स्थायी सदस्य बनाया गया?
 सितंबर 2023 में नई दिल्ली में हुए G20 शिखर सम्मेलन में किस संगठन को G20 का स्थायी सदस्य बनाया गया?
- (A) African Union
अफ्रीकी संघ / अफ्रीकी संघ
- (B) ASEAN
आसियान / आसियान
- (C) Arab League
अरब लीग / अरब लीग
- (D) European Union
यूरोपीय संघ / यूरोपीय संघ
- 79.** The Constitution (106th Amendment) Act, 2023, called the Nari Shakti Vandan Adhiniyam, provides for:
 संविधान (106वां संशोधन) अधिनियम, 2023, जिसे नारी शक्ति वंदन अधिनियम कहते हैं, क्या प्रावधान करता है?
 संविधान (106वां संशोधन) अधिनियम, 2023, जिसे नारी शक्ति वंदन अधिनियम कहते हैं, क्या प्रावधान करता है?
- (A) 50% reservation for women in the Rajya Sabha
राज्यसभा में महिलाओं के लिए 50% आरक्षण / राज सभा में महिलाओं के लिए 50% आरक्षण
- (B) free higher education for all girls
सभी बालिकाओं के लिए नि:शुल्क उच्च शिक्षा / सभी बालिकाओं के लिए नि:शुल्क उच्च शिक्षा
- (C) one-third of Lok Sabha and Assembly seats for women
लोकसभा और विधानसभा की एक-तिहाई सीटें महिलाओं के लिए / लोक सभा और विधान सभा की एक-तिहाई सीटें महिलाओं के लिए
- (D) equal pay for women in all government and private jobs
सभी सरकारी और निजी नौकरियों में महिलाओं को समान वेतन / सभी सरकारी और निजी नौकरियों में महिलाओं को समान वेतन

80. At the Paris 2024 Olympics, Manu Bhaker won two bronze medals in:
 ਪੈਰਿਸ 2024 ਓਲੰਪਿਕ ਮੈਂ ਮਨੂ ਭਾਕਰ ਨੇ ਕਿਸ ਖੇਲ ਮੈਂ ਦੋ ਕਾਂਸ਼ ਪਦਕ ਜੀਤੇ?
 ਪੈਰਿਸ 2024 ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਮਨੂ ਭਾਕਰ ਨੇ ਕਿਸ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਾਂਸ਼ੀ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤੇ?
(A) archery
ਤੀਰੰਦਾਜ਼ੀ / ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ	(B) shooting
ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ / ਨਿਸ਼ਾਨੇਬਾਜ਼ੀ
(C) boxing
ਸੁਕੰਬਾਜ਼ੀ / ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ	(D) wrestling
ਕੁਸ਼ਤੀ / ਕੁਸ਼ਤੀ

Part C

Reasoning / ਰੱਕ / ਤਰਕ

81. If in a certain code LEGAL is written as JCEYJ, how is CRIME written in that code?
 ਕਿਸੀ ਕੂਟ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂ LEGAL ਕੋ JCEYJ ਲਿਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਉਸੀ ਕੂਟ ਮੈਂ CRIME ਕੋ ਕੈਸੇ ਲਿਖਾ ਜਾਏਗਾ?
 ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ LEGAL ਨੂੰ JCEYJ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ CRIME ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?
(A) APGKD	(B) BPGKC
(C) APHKC	(D) APGKC
82. If, in a code, BAD = 7 (B = 2, A = 1, D = 4), what is the value of CAGE in the same code?
 ਕਿਸੀ ਕੂਟ ਮੈਂ BAD = 7 (B = 2, A = 1, D = 4) ਹੈ। ਉਸੀ ਕੂਟ ਮੈਂ CAGE ਦਾ ਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ?
 ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ BAD = 7 (B = 2, A = 1, D = 4) ਹੈ। ਉਸੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ CAGE ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
(A) 16	(B) 18
(C) 17	(D) 15
83. Find the next number in the series: 2, 5, 14, 41, 122, ?
 ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਮੈਂ ਅਗਲੀ ਸੰਖਿਆ ਜ਼ਾਤ ਕੀਜੀਏ: 2, 5, 14, 41, 122, ?
 ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ: 2, 5, 14, 41, 122, ?
(A) 364	(B) 363
(C) 365	(D) 366
84. Find the next term in the series: BY, DW, FU, HS, ?
 ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਮੈਂ ਅਗਲਾ ਪਦ ਜ਼ਾਤ ਕੀਜੀਏ: BY, DW, FU, HS, ?
 ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲਾ ਪਦ ਪਤਾ ਕਰੋ: BY, DW, FU, HS, ?
(A) JQ	(B) JR
(C) IQ	(D) KQ
85. Pointing to a man, Neha said, 'His mother is the only daughter of my mother.' How is Neha related to the man?
 ਏਕ ਪੁਰੁਸ਼ ਕੀ ਔਰ ਫ਼ਸ਼ਾਰਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਨੇਹਾ ਨੇ ਕਹਾ, 'ਫ਼ਸ਼ਕੀ ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਕੀ ਫ਼ਕਲੀਤੀ ਬੇਟੀ ਹੈ।' ਨੇਹਾ ਕਾ ਉਸ ਪੁਰੁਸ਼ ਸੇ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?
 ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨੇਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਸ ਦੀ ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਇਕਲੋਤੀ ਧੀ ਹੈ।' ਨੇਹਾ ਦਾ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?
(A) Mother
ਮਾਂ / ਮਾਂ	(B) Aunt
ਮਾਸੀ / ਮਾਸੀ
(C) Grandmother
ਦਾਦੀ / ਦਾਦੀ	(D) Sister
ਬਹਨ / ਭੈਣ
86. If 15 August 2025 was a Friday, what day of the week will 15 August 2026 be?
 ਏਕ 15 ਅਗਸਤ 2025 ਕੋ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਥਾ, ਤੋ 15 ਅਗਸਤ 2026 ਕੋ ਸਪਤਾਹ ਕਾ ਕੌਨ-ਸਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ?
 ਜੇ 15 ਅਗਸਤ 2025 ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ 15 ਅਗਸਤ 2026 ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ?
(A) Saturday
ਸ਼ਨਿਵਾਰ / ਸ਼ਨੀਵਾਰ	(B) Thursday
ਗੁਰਵਾਰ / ਵੀਰਵਾਰ
(C) Sunday
ਰਵਿਵਾਰ / ਐਤਵਾਰ	(D) Friday
ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ / ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ

87. Two fair coins are tossed together. What is the probability of getting at least one head?
 ਦੋ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿਕਕੇ ਏਕ ਸਾਥ ਤਥਾਲੇ ਜਾਏ ਹੈਂ। ਕਮ ਸੇ ਕਮ ਏਕ ਚਿਤ (ਹੇਡ) ਆਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰਾਯਿਕਤਾ ਕਧਾ ਹੈ?
 ਦੋ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿਕਕੇ ਇਕੱਠੇ ਉਛਾਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕੀ ਹੈ?
- (A) 3/4 (B) 1/4
 (C) 2/3 (D) 1/2
88. Simran is facing East. She turns 90 degrees clockwise and then 180 degrees anticlockwise. Which direction is she facing now?
 ਸਿਮਰਨ ਪੂਰਬ ਦੀ ਆਰ ਮੁੱਹ ਕਰਕੇ ਖੜੀ ਹੈ। ਵਹ 90 ਡਿਗਰੀ ਦੱਖਿਣਾਵਰਤ ਆਰ ਫਿਰ 180 ਡਿਗਰੀ ਵਾਮਾਵਰਤ ਘੁਮਤੀ ਹੈ। ਅਬ ਤਸਕਾ ਮੁੱਹ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਮੇਂ ਹੈ?
 ਸਿਮਰਨ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਮੁੱਹ ਕਰਕੇ ਖੜੀ ਹੈ। ਉਹ 90 ਡਿਗਰੀ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਿਰ 180 ਡਿਗਰੀ ਘੜੀ ਦੀ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਹ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਹੈ?
- (A) East (B) North
 ਪੂਰਬ / ਪੂਰਬ ਉੱਤਰ / ਉੱਤਰ
 (C) South (D) West
 ਦੱਖਿਣ / ਦੱਖਣ ਪੱਥਿਸ / ਪੱਥਮ
89. Legislature : Law :: Judiciary : ?
 ਵਿਧਾਇਕਾ : ਕਾਨੂੰਨ :: ਨਿਆਧਪਾਲਿਕਾ : ?
 ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ : ਕਾਨੂੰਨ :: ਨਿਆਪਾਲਿਕਾ : ?
- (A) Budget (B) Election
 ਬਜਟ / ਬਜਟ ਚੁਨਾਵ / ਚੋਣ
 (C) Ordinance (D) Judgment
 ਅਧਿਆਦੇਸ਼ / ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨਿਰਧ / ਫੈਸਲਾ
90. Statements: All courts are buildings. No building is a tent.
 Conclusions: I. No court is a tent. II. Some tents are courts.
 Which conclusion(s) follow?
 ਕਥਨ: ਸਮੀ ਨਿਆਧਾਲਧ ਮਥਨ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਮਥਨ ਤੰਬੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼: I. ਕੋਈ ਨਿਆਧਾਲਧ ਤੰਬੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। II. ਕੁਝ ਤੰਬੂ ਨਿਆਧਾਲਧ ਹੈਂ।
 ਕੌਨ-ਸਾ/ਸੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਨਿਕਲਤਾ/ਤੇ ਹੈ/ਹੈਂ?
 ਕਥਨ: ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਇਮਾਰਤ ਤੰਬੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 ਸਿੱਟੇ: I. ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਤੰਬੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। II. ਕੁਝ ਤੰਬੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ।
 ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਸਿੱਟਾ/ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲਦਾ/ਨਿਕਲਦੇ ਹੈ/ਹਨ?
- (A) Both I and II follow
 I ਆਰ II ਦੋਨੋਂ ਨਿਕਲਤੇ ਹੈਂ / I ਅਤੇ II ਦੋਵੇਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ
 (B) Only I follows
 ਕੇਵਲ I ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ / ਸਿਰਫ I ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ
 (C) Neither I nor II follows
 ਨ I ਆਰ ਨ II ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ / ਨਾ I ਅਤੇ ਨਾ II ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ
 (D) Only II follows
 ਕੇਵਲ II ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ / ਸਿਰਫ II ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ

Part D

English

91. Choose the word nearest in meaning to 'Prudent'.
 (A) Careless (B) Generous
 (C) Sensible (D) Reckless

92. Choose the word opposite in meaning to 'Lethargic'.
(A) Sluggish (B) Apathetic
(C) Inactive (D) Energetic
93. What does the idiom 'to let the cat out of the bag' mean?
(A) to free an animal from a trap (B) to avoid a difficult duty
(C) to start a fierce quarrel (D) to reveal a secret by mistake
94. What does the phrase 'a wild goose chase' mean?
(A) a race won by a big margin (B) a hunt for rare birds
(C) a search that is hopeless (D) a plan made in great haste
95. The legal term 'amicus curiae' means:
(A) a judge of a lower court (B) an enemy of the State
(C) a friend of the court (D) a witness for the defence
96. A matter that is 'sub judice' is one that is:
(A) already settled by a court (B) decided against the State
(C) under consideration by a court (D) outside a court's jurisdiction
97. The expression 'ad hoc' means:
(A) with the consent of all (B) for a particular purpose only
(C) by the order of a court (D) for all time to come
98. The expression 'bona fide' means:
(A) by legal force (B) with bad intention
(C) in good faith (D) without any proof
99. One word for 'the killing of one's own father' is:
(A) Matricide (B) Patricide
(C) Regicide (D) Fratricide
100. Fill in the blank: The accused was charged _____ forgery and cheating.
(A) with (B) about
(C) for (D) of

Answer Key / उत्तर कुंजी / ਉੱਤਰ-ਕੁੰਜੀ

1	B	2	C	3	C	4	D	5	D	6	C	7	A	8	C	9	B	10	A
11	B	12	A	13	D	14	A	15	C	16	B	17	A	18	A	19	D	20	C
21	D	22	A	23	A	24	B	25	B	26	D	27	B	28	C	29	D	30	D
31	D	32	D	33	B	34	A	35	B	36	B	37	B	38	C	39	B	40	A
41	A	42	B	43	C	44	D	45	B	46	A	47	C	48	D	49	B	50	A
51	D	52	B	53	D	54	A	55	D	56	C	57	D	58	C	59	D	60	B
61	D	62	D	63	B	64	C	65	A	66	B	67	A	68	B	69	C	70	C
71	C	72	A	73	C	74	D	75	C	76	A	77	D	78	A	79	C	80	B
81	D	82	A	83	C	84	A	85	A	86	A	87	A	88	B	89	D	90	B
91	C	92	D	93	D	94	C	95	C	96	C	97	B	98	C	99	B	100	A

Solutions

Law / कानून / ਕਾਨੂੰਨ

- (B)** The Constitution (42nd Amendment) Act, 1976 added 'Socialist', 'Secular' and 'Integrity' to the Preamble.
- (C)** Article 14 guarantees equality before the law and equal protection of the laws to every person in India.
- (C)** The 44th Amendment (1978) deleted Articles 19(1)(f) and 31; property is now a constitutional (legal) right under Article 300A.
- (D)** Mandamus ('we command') orders a public authority to do a public duty that it is legally bound to do.
- (D)** Prohibition is preventive: it stops a lower court or tribunal from continuing a case beyond its jurisdiction. Certiorari quashes an order already made.
- (C)** A five-judge bench, by a 3:2 majority, set aside talaq-e-biddat (instant triple talaq) as arbitrary and void. Parliament later made it an offence in 2019.
- (A)** The Vishaka guidelines (1997) applied until Parliament passed the Sexual Harassment of Women at Workplace Act, 2013.
- (C)** The nine-judge bench upheld 27% reservation for backward classes, excluded the 'creamy layer' and held that reservations should normally not exceed 50%.
- (B)** The bench unanimously held privacy to be a fundamental right, part of Article 21 and the freedoms in Part III.
- (A)** Under Article 131 such Centre-State and inter-State disputes go directly to the Supreme Court. Article 226 is the writ power of High Courts.
- (B)** Article 356 deals with failure of constitutional machinery in a State. Article 352 is national emergency, 360 financial emergency and 368 amendment.
- (A)** Under Article 118(4), the Speaker of the Lok Sabha presides over a joint sitting called under Article 108.
- (D)** Article 75(3) makes the Union Council of Ministers collectively responsible to the House of the People (Lok Sabha).
- (A)** The anti-defection law is in the Tenth Schedule, added by the 52nd Amendment, 1985.
- (C)** Article 44 asks the State to endeavour to secure a uniform civil code for citizens throughout India.
- (B)** Article 76 provides for the Attorney General. Article 148 is the CAG, Article 165 the Advocate General of a State and Article 124 the Supreme Court.
- (A)** The High Courts of Calcutta, Bombay and Madras were set up in 1862. Allahabad came in 1866 and Delhi in 1966.
- (A)** The Supreme Court was inaugurated on 28 January 1950, two days after the Constitution came into force.

- 19. (D)** Section 2(h): an agreement enforceable by law is a contract. An agreement not enforceable by law is void (Section 2(g)).
- 20. (C)** Section 25 makes an agreement without consideration void, with exceptions such as a registered writing based on natural love and affection.
- 21. (D)** Section 30 declares agreements by way of wager void; no suit can be brought to recover what is allegedly won on a wager.
- 22. (A)** Acceptance must be communicated; the offeror cannot turn the other person's silence into acceptance (the rule in *Felthouse v. Bindley*).
- 23. (A)** This is the illustration to Section 56 of the Contract Act: an agreement to discover treasure by magic is void because the act is impossible.
- 24. (B)** Section 14 lists coercion, undue influence, fraud, misrepresentation and mistake. Under Section 25, inadequate consideration alone does not make consent unfree.
- 25. (B)** *Damnum sine injuria* is loss without the violation of a legal right; no action lies for it (for example, loss from fair trade competition).
- 26. (D)** The voter suffered no money loss, but his legal right was violated, so he could sue: *injuria sine damno* (legal injury without damage).
- 27. (B)** Libel is defamation in permanent form; slander is defamation by spoken words or gestures.
- 28. (C)** Rahul entered the land directly and without permission. A good motive (getting his ball) does not justify the entry, so it is trespass.
- 29. (D)** The BNSS replaced the CrPC, 1973. The Bharatiya Nyaya Sanhita replaced the IPC, and the Bharatiya Sakshya Adhiniyam replaced the Evidence Act.
- 30. (D)** All three laws, passed in December 2023, came into force on 1 July 2024.
- 31. (D)** *Actus reus* is the physical element of a crime (the act or omission); *mens rea* is the mental element.
- 32. (D)** This is the defence of unsoundness of mind (Section 22 BNS, earlier Section 84 IPC). Z did not know the nature of his act, so it is not an offence.
- 33. (B)** In a bailable offence the accused has a right to be released on bail; in non-bailable offences bail is at the court's discretion.
- 34. (A)** An FIR is recorded on information about a cognizable offence, in which the police can arrest without a warrant.
- 35. (B)** *Nemo iudex in causa sua* is the rule against bias: no person should be a judge in a matter in which he has an interest.
- 36. (B)** *Res ipsa loquitur* lets negligence be inferred from the very nature of an accident, such as a swab left inside a patient after surgery.
- 37. (B)** *Caveat emptor* means 'let the buyer beware': the buyer must examine the goods, subject to exceptions in the Sale of Goods Act, 1930.
- 38. (C)** *Obiter dicta* are passing remarks and are not binding. The *ratio decidendi* is the legal reason on which the case is decided.
- 39. (B)** Section 7(2) of the Act: where the rites include *Saptapadi*, the marriage becomes complete and binding when the seventh step is taken.
- 40. (A)** *Mehr* is a sum of money or property that the husband pays or promises to the wife as a mark of respect on marriage. The waiting period is *iddat*.

General Knowledge and Current Affairs / सामान्य ज्ञान और समसामयिकी / અખ ગિજ્ઞાન અંતે મેંજુદા મામલે

- 41. (A)** Vedanta means 'the end of the Vedas'; the Upanishads form the last, philosophical part of the Vedic literature.
- 42. (B)** Taxila lies near Rawalpindi in Pakistan's Punjab province; it is a UNESCO World Heritage Site.
- 43. (C)** Rakhigarhi is in Hisar district of Haryana and is among the largest Harappan settlements in India.
- 44. (D)** The bloodshed of the Kalinga war (about 261 BCE) led Ashoka to give up conquest by war and follow Buddhism (Rock Edict XIII).
- 45. (B)** The Hunter Committee (1919) inquired into the disturbances in Punjab, including the firing at Jallianwala Bagh, Amritsar, on 13 April 1919.

46. (A) The Khalsa was created on Baisakhi, 1699, at Anandpur Sahib.
47. (C) Ranjit Singh took Lahore in 1799 and made it the capital of the Sikh empire.
48. (D) Gandhi gave the call 'Do or Die' in his Quit India speech at Bombay on 8 August 1942.
49. (B) Lord Mountbatten was the first Governor-General; C. Rajagopalachari succeeded him in 1948 and was the last, and only Indian, holder of the post.
50. (A) Article 80 allows up to 250 members: 238 elected from States and UTs and 12 nominated by the President. 552 is the Lok Sabha maximum.
51. (D) Under Article 64 the Vice-President is the ex-officio Chairman of the Council of States (Rajya Sabha).
52. (B) Article 148 creates the CAG. Article 280 is the Finance Commission, 315 the Public Service Commissions and 324 the Election Commission.
53. (D) The Finance Commission is set up every fifth year, or earlier if needed, to recommend how taxes are shared between the Centre and States.
54. (A) UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) is headquartered in Paris.
55. (D) The Bretton Woods Conference (1944) created the International Monetary Fund and the International Bank for Reconstruction and Development (World Bank).
56. (C) The WHO, set up in 1948, is headquartered in Geneva, Switzerland.
57. (D) The SAARC Secretariat was set up in Kathmandu, Nepal, in 1987.
58. (C) The prize was set up by Sweden's central bank (Sveriges Riksbank) in 1968 and first awarded in 1969.
59. (D) Tagore, the first Asian Nobel laureate, was honoured mainly for Gitanjali (Song Offerings).
60. (B) India Wins Freedom is Maulana Abul Kalam Azad's account of the freedom struggle and Partition; its full text was released in 1988.
61. (D) Godan (1936), the story of the farmer Hori, is Premchand's last completed novel.
62. (D) The Raman effect deals with the scattering of light; National Science Day (28 February) marks its discovery in 1928.
63. (B) Anamudi (about 2,695 m) in Kerala's Idukki district is the highest peak of the Western Ghats and of South India.
64. (C) Bhakra Dam on the Sutlej, in Himachal Pradesh, forms the Gobind Sagar reservoir.
65. (A) The Sundarbans in the Ganga-Brahmaputra delta form the world's largest mangrove forest and are home to the Royal Bengal tiger.
66. (B) Goa (about 3,702 sq km) is the smallest state by area; Sikkim is the least populous state.
67. (A) The Palk Strait separates Tamil Nadu from the northern part of Sri Lanka.
68. (B) The Constitution does not use the word 'budget'; Article 112 calls it the Annual Financial Statement.
69. (C) Stagflation combines high inflation with slow or no economic growth and usually high unemployment.
70. (C) Resistance is measured in ohms; current in amperes, potential difference in volts and power in watts.
71. (C) The liver is the largest gland; it secretes bile and stores glycogen.
72. (A) Neon glows reddish-orange when an electric current passes through it at low pressure, hence 'neon signs'.
73. (C) The 1872 count was not synchronous; the first complete synchronous Census was taken in 1881.
74. (D) MGNREGA guarantees at least 100 days of wage employment a year to every rural household whose adults volunteer for unskilled manual work.
75. (C) The Thomas Cup is the men's world team badminton championship; India won it for the first time in 2022.
76. (A) It marks the adoption of the Universal Declaration of Human Rights by the UN General Assembly on 10 December 1948.
77. (D) The lander Vikram landed on 23 August 2023 and carried the rover Pragyan; 23 August is now National Space Day.
78. (A) The African Union became a permanent member at the New Delhi summit. The European Union was already a member.
79. (C) It reserves one-third of seats for women in the Lok Sabha, State Legislative Assemblies and the Delhi Assembly, to take effect after the next delimitation.

80. (B) Manu Bhaker won bronze in the women's 10 m air pistol and, with Sarabjot Singh, in the 10 m air pistol mixed team event.

Reasoning / तर्क / उत्तर

81. (D) Each letter moves two places back: L-J, E-C, G-E, A-Y, L-J. So C-A, R-P, I-G, M-K, E-C gives APGKC.

82. (A) Each letter takes its place value: C (3) + A (1) + G (7) + E (5) = 16.

83. (C) Each term is three times the previous term minus 1: $122 \times 3 - 1 = 365$.

84. (A) The first letter moves two steps forward (B, D, F, H, J) and the second two steps back (Y, W, U, S, Q): JQ.

85. (A) The only daughter of Neha's mother is Neha herself, so Neha is the man's mother.

86. (A) The period from 15 August 2025 to 15 August 2026 has 365 days (no 29 February), which is 52 weeks and 1 day: Friday + 1 = Saturday.

87. (A) Outcomes: HH, HT, TH, TT. Three of the four have at least one head, so the probability is $\frac{3}{4}$.

88. (B) East turned 90 degrees clockwise is South; South turned 180 degrees anticlockwise is North.

89. (D) The legislature makes laws; the judiciary delivers judgments.

90. (B) Every court is a building and no building is a tent, so no court is a tent (I follows). II contradicts I, so it does not follow.

English

91. (C) Prudent means acting with care and good judgement, that is, sensible or wise.

92. (D) Lethargic means sluggish and lacking energy; its opposite is energetic.

93. (D) To let the cat out of the bag is to reveal a secret, usually carelessly.

94. (C) A wild goose chase is a foolish and hopeless search for something that cannot be found.

95. (C) An amicus curiae is a person, often a senior lawyer, who assists the court on a point of law without being a party.

96. (C) Sub judice means 'under a judge': the matter is pending before a court, so public comment on it is restricted.

97. (B) Ad hoc means formed or done for one particular purpose, for example an ad hoc committee.

98. (C) Bona fide means genuine, done honestly and in good faith; the opposite is mala fide.

99. (B) Patricide is killing one's father; matricide one's mother, fratricide one's brother and regicide a king.

100. (A) The correct usage is 'charged with' an offence (but 'accused of' an offence).